

ק"ז:

פרת חטאת פרק ארבעה עשר זבחים

מסורת הש"ס

1. לא תעשון ככל אשר אף
עשים פה היום איש כל
בעתה רבנים
2. בימים ההם אין
בישראל איש החקר ב
תעודה שופטים
ולקורא צ"ל הפסוק שבאות

מוסף רש"י

[illegible]

והחובות הקבוע להם זמן אצל פהאעלס דבר ושעירי עבודת כוכבים
אלא קרבו להם צגלגל עכ"ל ונחמס היכיר פר העלס דבר ושעירי
עבודת כוכבים שהן חטאות שאין קבוע להם זמן דלפ"י חטאות הקבוע
מתחילי בעולם. כן שפיר הרגלים לא קרבו לר"ש כדמסיק לקמן חמרגס
אלא קרבו צבור כהאל מועד 13 צבוב
ובגשעון לא פריס ולא שעירס כי אם
תמדיס 14 והא דלמרי' בתוספתא 15 ר'
יהודה אומר אכשלו מיר היה
שנאמר ויאמר אכשלו חלכה נא
ואשלו נדרי אשר נדרתי כחברון כי
נדר נדר ענדק בשמי צבור והאי
קרא דהיוםס צגנצנן כמיז ומפרס
קרב דמורהו (דף ד') עסקירס
כחברון כנמס יחד דאי הלך כחברון
לכביא כנשים טובים ולהקירס
בנמה גדולה א"כ מחברון מיביע
למי והשאל לר' יהודה אי מירות
יחד ויחד הוא אחי שפיר שחיות
בנמס יחד כחברון ואי מירות חובה
היא א"כ הקירס צגנצנן כהאל
מועד שהיז עס דלר' יהודה יחד
נמי מצי מקריב חובות בנמה גדולה
אף בשעת הימר הצמות ולא דיין
בין מחברון וכחברון אצל רבנן
למרי מירות חובה הוא ולא קרב
יחד חובות אף בנמס צבור צבוב
ובגשעון א"כ אכשלו לא מיר היה
והא קרא דלכהא אכשנה ואשלו

וְחוֹבוֹת שֶׁקִּבְּעוּ לָהֶן זֶמֶן מֵאֵי טַעֲמָא דִּרְמָ"ב
דְּאָמַר קָרָא י' לֹא תַעֲשֶׂן כָּבֵל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
עוֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם אָמַר לָהֶן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל כִּי
יִלְלִיתוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל תִּקְרִיב חֻבוֹת לֹא
תִּתְקַרְבוּ מִנְחוֹת א וְנִירוֹת יִשְׂרָאֵל נִינְהוּ וּרְבָנִי א
אֵין מִנְחָה בְּכֶמֶה נִירוֹת חֻבוֹת נִינְהוּ אָמַר
שְׂמוּאֵל מִחֲלֻקַּת בַּחֲמָאֵת וְאִשֶּׁם אָבֵל א בְּעוֹלוֹת
וְשִׁלְמִים דְּבָרֵי הַשֶּׁלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִינְהוּ וְקָרְבִּי מוֹתִיב
רַבְּרָה א וְחֹהֵל וְשִׁק וְתִרְוִמַת לַחֲמֵי תוֹרֵה נִינְהוּ
נִינְהוּ בְּכֶמֶה גְּדוֹלָה אֵין נִוְהֵגִין בְּכֶמֶה קִטְנָה וְאִילוּ
הוֹרוּעַ בְּשִׁלָּה שִׁיִּידָה אֵי אִמְרַת בְּשִׁלְמָא
בְּעוֹלוֹת וְשִׁלְמִים פְּלִיגֵי הָא מְנִי רְבָנִי הִיא אֵלָא
אֵי אִמְרַת בַּחֲמָאֵת וְאִשֶּׁם פְּלִיגֵי הָא מְנִי אֵלָא
אֵי אִיתִמַר הֵכִי אִיתִמַר אָמַר שְׂמוּאֵל מִחֲלֻקַּת
בְּעוֹלוֹת וְשִׁלְמִים אָבֵל בַּחֲמָאֵת וְאִשֶּׁם דְּבָרֵי
הַהֵל חֻבוֹת נִינְהוּ וְלֹא קָרְבִּי אָמַר מִר וְחֻכְמִים
אִוְרִים א כָּל שֶׁהִזְכֹּר מִקְרִיבִין בָּהֵל וְכו' ^א
מֵאֵי טַעֲמִייהוּ דְּרַבְּנָא אָמַר קָרָא יִאִישׁ א הִישֶׁר
בְּעִינְיָו עֵשֶׂה אִישׁ יִשְׂרָאֵל הוּא דְּלִיקְרֹב
חֻבוֹת לֹא לִיקְרֹב וְצִבּוֹר אִפִּי חֻבוֹת לִיקְרֹב

לֹא תַעֲשׂוּן וְגו'. לְחַזֵּק בִּיחַת הָאֶרֶץ מִשְׁתַּעֵי וּקְאָמֵר לֹא תַעֲשׂוּן כִּשְׁכַחְכֹּם
בְּגִלְגָּל: כָּל אֲשֶׁר אֶנְחֵנו עוֹשִׂים כֹּה הַיּוֹם. שֶׁנִּי בִּין לְבָר בִּין יִחִיד
מִקְרִיבִין חֲטָאוֹת וְשִׁמְשׁוֹת וּבְכֹר וְעוֹמֵעַר שֶׁהֵן חֻבוֹת שְׁלֹן קִבּוּל לֹהֵם
וּמִן וְכ"ש חֻבוֹת הַקִּבּוּל לֹהֵם וּמִן אֲבָל מִן אֲלו עוֹשִׂים שֶׁם אִישׁ שֶׁם
הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵיו הַיִּחִיד לֹא יִקְרֹב שֶׁם
אֲלֵל דְּרִים וְדִכּוֹת שִׁשְׁרו בְּעֵינֵיו
לְגִדּוֹר וּלְגִדּוֹר עַד מִי כִי לֹא בָחַס
וְגו'. עַד שֶׁתִּבְחָל וְשִׁלָּה: יִשְׂרוֹם
הַקְרִיבוֹ. יִשְׂרוֹם וְנִדְּוֹת: חֻבוֹת לֹא
הַקְרִיבוֹ. הַיִּחִידִים דְּלֹאִים כְּחִיב וְלֹא
פְּלִיג קִרָּא בִּין גְּדוּלָּה בִּין קִטְעָה
לְיִחִיד לֹא קִרָּב אֲלֵל יִגְדֵר וְיִגְדֵר
הַלֵּכָן שֶׁנִּי יִגְדֵר וְיִגְדֵר אִין קִרָּב
בְּתַמָּה יִחִיד דִּלָּא אִין קִרָּבֵי לְבָר
קְרִיבִין יִחִיד כְּדַמְנִי בְּתַמָּה: וְדָף קִרָּב:
קִרְבָּנוֹת לְבָר קְרִיבִין בְּתַמָּה קִרְבָּנוֹת
יִחִיד קְרִיבִין בְּתַמָּה: מִנְחוֹם וְנִדְּוֹת
יִשְׂרוֹם יִנְחֹם. דִּלְע"ג דְּכַמְלָת מִזְרֵה
הַיּוֹן קִרְבָּנוֹתֵינוּ חֻבוֹת עֲלֵינוּ מִיחֹם
ע"י נִדֵּר כֹּחַ עֲלֵינוּ: אִין מִנְחָה
בְּתַמָּה. דְּכַמְלָתֵינוּ לִקְמֵן [קִרָּב] וְנִחְסִים
וְלֹא מִנְחוֹת [דְּכַמְלָתֵינוּ] לִמְעַן אֲשֶׁר יִבְיֹא
בִּין יִשְׂרָאֵל וְגו'. עַל שֶׁן הַשְׂדֵּה הַיֵּשֶׁר
בְּתַמָּה יִשְׁעָה הַיֵּשֶׁר שֶׁלֹּסֶה וְיִבְיֹאֹס לֹהֵם
אוֹחֵם שֶׁקִּדְשׁוֹ בְּשַׁעַת הַיֵּשֶׁר וְלֹא
הַסְפִּיק לְהִבְיֹאֵס עַד שֶׁנִּחְסִים דְּכַמְלָתֵינוּ
הַשְׁחֵשֶׁת לְעֵיל [דָּף קִרָּב] דִּפְסוֹק וְ
קִבְשֵׁי יִקְדֵּשׁ שֶׁקִּדְשׁוֹ בְּשַׁעַת הַיֵּשֶׁר
וְהַקְרִיבוֹם בְּשַׁעַת אִיסוֹר קִלֵּי וְחִמּוֹ

נדר מירי נדרים וגדלות. (הגה"ק) ¹⁰ **רבי** שמעון אומר אף צבור
א"א הקריבו בו'. לאסור ר"ש אדרבנן לעילוי מים קאי ואסורו
סביר כרבנן קמאי דמנחות ויטורא לא קרבנא בצמה דליכא ביניהו
אבל נפקי דמפרש לקמיה ¹¹ **ר"ש** דל"ש נמי לא קרבנא דאף
נבדור ממעט יותר משאר תנאים ותימה דפ"ק דמגילה (דף ט'
המחמ' דקמין) אין בין כמה גדולה בצמה קטנה אלא פסחים זה
הכלל כל הניד וניד קרב בו' ומפרש בגמ' ענין פסחים היינו
מזבית הקטנה ועד שם אצל קטנה להס זמן הכא והכל לא קרב
ומוקי לה כר"ש אלא ר"ש מני האי כללא ¹² א"כ מנחות ויטורא
לר"ש ודאמרינן הכא לר"מ דמי האי כללא ואי הוה גרסי' בצמיה
הכלל ניד וניד בלא כל הוה יחאלי ליה דכל דר"מ אחי לרבוי'
מנחות ויטורא ועד שם נזכר דא' פסיעא ליה לר"מ = מנחות ויטורא
יטורא משום דתנא תנא' בפירוש אחרי מות מבי שלמים ימיוחין
השכן ניד וניד קריבין בצמה אף כל ניד וניד קרב בצמה אף
המנחות ויטורא דברי ר"מ וקאמ' מיהא אי אהיה פקין דלא מימי'
הניד ועוד לר"ש דמגילה מי נפקא מנחה מכלל ניד וניד וגורא ליש'
דמנחות ¹³ דהכי קאמר דמי חילוק בין כמה גדולה בצמה קטנה אלא
פסחים ¹⁴ כל הניד וניד הקרב בצמה גדולה קרב בקטנה וכל שאין
ניד וניד ¹⁵ שאין קרב בגדולה אין קרב בקטנה ולא נחא אלא לפרש מה
בזמן מנחות ויטורא אצל לניד וניד דר"מ אין לפרש דלא איירי במנחות
ענין גורא ודאי לפרש דלאהי' דמור' הכנים סמך אפי' דלא מיחית'
וילוח' מן שלמי פסח דלא שמי ניד וניד וניד וניד חא' מנח' וכל
בצמח יחד ותני המנחות ויטורא קריבות בצמה יחד דברי ר"מ
וניד קמטי ממי מנח' יטורא: **ורבנן** מנחות אין מנחה בבמה.
כאן וכן לא קרבו (ומכריס) ליחד אלא עולה ושלמים בלבד ואמר'
דאמר' בטוף פירשין (דף ט' קט') דלברי האומר אין מנחה בצמה אף
ההוא קרא לעיל בירש השחט (דף ק:) בקדשים שהקדיש בשעת היתר
בצמה והוא קא"ר יהודה כל שהנזר והיחיד מקריבין באלב מועד
כאן וכן לא קרבו ולא מסתבר למימר דניד אדרבנן כאן וכן לא קרבו
ועוד א"כ לקמן דפרך חכמים היינו תנא קמא ומשני קרבו: **מחלוקת**
דלרבנן קרמאי קרבה לגמלאי לא קרבו: **מחלוקת**

ובחי שלמים ומפרש ב"ח (י) אין לי שקרבו בצמה אלא שלמים דהא
אוקמונא בקדשי כמה מניין אף עולה ת"ל וצחים יי יכול אף טעאת
ואשם ת"ל אותם ומה רחית אחרי שריבה ומעט אמרת מה שלמים
הבאים נגדו ונדבה אף כל הבא נגדו ונדבה וול"מ איתרבו גמי
מנחות ויורדו ורנן דייקן וצחים ולא מנחות אלא דבר צחיות:
גירוס חובה ה"ל דהוא לא התנדב [אלו] הקרבנות אלא אחר עזמו
בין ובתולדתו ומאליו נתחייב בקרבנות: **מחלוקת** דר"מ ורנן צמידת
בתחלתו אשם שזה אכל עולות ושלמים דמייר הכל קרבי: **חוס**
ושוק המוסר משלמים ומודה (ה) וארבע חלות המומרות לכסן
מארבע מיני חלות שנחודה כדמחייב והקריב ממנו אחד מכל קרבן
וגו' (ויקרא י: ו) ואין נוסגין **בכמה קנסה** קרבין בסוף פירקין
(קט: דע"ט) דכתיב דבר (ויקרא י: ו) **הקניף** קנסה לה יי ולא בצמה ואילו
מדרש מאלו חלו דהיינו רדוע בשלש שיערה ולא חללה שם עולה
לא קרבי שלמי נזיר בצמה דלא הוו קרבי הוה תני דלא נהיג ביה
נמי תרומה דידיה (ז) **אלא אי אמרת בהטעם ואשם הוא פדליג**.
אבל שלמי נזיר דברי הכל קרבי הא מניי: **איך הוא דחובות**
לא הקריבו ואפי' בגדולה אבל צבור מקריבים צחיות:
וכרי

וְשִׁמְתָהּ הַגְדֹּלָה וְהַקְטָנָה אֲבָל יֵשׁ יֶדֶד וְיֶדֶד שְׂאִין קִרְבֵּי לָא כּוּז וְלֹא כּוּז
וְיִטְוִירָתָא דְּשִׁפְרִי מִשְׁמַעְתָּה מִלְּשָׁנָא יֵדֶד וְיֶדֶד דְּקָמָי לֹה בְּהִיא חֲכָ"כ
לֹל לֹל דְּחַמְתוּרָה מִיִּיחִי לֹה בְּכַ"ד (דף י"ד): דְּלֹאמֶרֹי הֵסֵא אֲמֵר לִיֹּה אֲבִי
לֹל לֹל הַדְרִי וְיֶדֶד קִרְבֵּי בְּחֵמָה יֶדֶד וְכַל שְׂאִין יֶדֶד וְיֶדֶד קִרְבֵּי קִרְבֵּי
דְּמַהֲסִיא דִּיִּק וְלֹא מִלְּשָׁנָה וְאֲמֵר דְּלֹא חֲסִיד הֵסֵא מִיִּטוֹרָה אֲבִי
יִיחִיד בִּין בְּחֵמָה גְּדֹלָה בִּין בְּחֵמָה קְטָנָה קֹאמֶר דְּשִׁפְרִי אֲבִיִּן דְּבִין
דְּנִקְסִים אֲבִיִּן בִּינִיִּיֹו וְתוֹ לֹא יֵדֶד עֲשׂוֹת נָמִי לֹא קִרְבֵּי לִרְבִּין
עֲשׂוֹת בְּחֵמָה מִ"ט וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים וְכִסִּים
מִנְחֹת וְיִמְחָה דְּכֹסֶף יֵשׁ פִּירְקִין (דף ק"ה): אֲמֵר ר' יִיחִיד אֲמֵר אֲבִי מִנְחָה
וְכַמְדֵּבֶר מִקְרִיבִין כֹּהֵל מוֹעֵד שְׁגִלְגַל יִהְיֶה מִנְחֹת וְעֲשׂוֹת דְּשְׁגִלְגַל
לֹי יִהְיֶה קִרְבֵּי בְּחֵמָה יֵשׁ לְצֹדֵר מְהִיִּי אֲבִיִּן הָךְ דְּרֵשָׁא לִמֵּר וְלִמֵּר
וְכַמְדֵּבֶר אֲבִיִּן בִּינִיִּיֹו לִמֵּר דְּמַנְחָה בְּחֵמָה כְּזֹר אֲבִיִּן בִּינִיִּיֹו
בְּחֵמָה אֲבִיִּן וְאֲבִיִּן בְּחֵמָה וְאֲבִיִּן עַל קִרְבֵּי אֲבִיִּן:

והיוגין בבמה קטנה. פי' בקונטרס דלמיזג בהו' להיפך מנופה לה' ואח"כ הרי מנופה לת"ק דר' יהודה דמתני' דליתא בבמה קטנה ואין מנופה והגשה בה ואח"כ הק' נמי ליהוי בבמה ולא ליבעי מנופה ויש לומר דהני מזה וסוק ומרומה לחמי מודה עיקר מלותא במנופה הלכך בעלה מנופה בטלי אינהו אבל מנופה עיקר מלותא קמיא והקטרה:

מחלוקת בעוה" (ואשם) [ישימים] = של נזירות קאמר " וימינה דמאן דאמר לא קרבו ואפי' בנמה גדולה היכי משני קרא דאשלים דכמיס (שמואל ב טו) ואשלים נדרי דליכא לוימר בשאר נדרים דכפרה שני דתמורה (דף ט' ד:) משמע דאיידי בקרבן נזירות:

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

(א) ע' ירוש' פסחים פ"ב ה"ד
מגילה פ"א ה"ב, (ב) [למן
קט: ע"ש] ירוש' מגילה שם,
(ג) שם פ"א ה"א, (ד) אחרי
פ"ט הל' ה"ו, (ה) מטה פ"ג
ה"ד, (ו) ש"ך לע"א, (ז) ובהג"ה
לעיל לא כתבו ק, וי"ר מתי
תמורה יד: שם סמי דמתרלי
תמורה ז.

הגהות הב"ח

(6) יחסי דמים חזים וימי וקוסה
הקיד והחסי מהיד והדומה
לחמי תורה חרבה: (7) יחסי
ואין טהור וימי תחומה ידדים
בבמה יחיד הקיד:

שינוי נוסחאות

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones